

Veertigdagentijd 2021 - OP WEG NAAR NIEUW LEVEN

8STE Woord van bemoediging

Aswoensdag

Komende woensdag begint de Veertigdagentijd. Door de coronapandemie kan het carnaval niet of alleen in zeer afgeslankte vorm worden gevierd. Voor velen in ons bisdom vormt dat een grote teleurstelling en een groot offer. Wij worden uitgenodigd om in de komende weken na te denken over het lijden, het sterven en de opstanding van Christus. Langs de weg van het kruis heeft Christus nieuw leven ontvangen.

Maar wij worden ook uitgedaagd na te denken over ons eigen leven. Bij het askruisje, dat op Aswoensdag in aangepaste vorm wordt uitgereikt, kunnen twee Schriftteksten worden uitgesproken: *gedenk mens dat je stof bent of bekeer je en geloof het Evangelie*. Als mensen zijn wij breekbaar en kwetsbaar. Wij zijn maar stof. Maar tegelijk zijn wij ook mensen met een hoge roeping. Steeds weer worden we uitgenodigd om ons naar Jezus toe te keren en trouw zijn Evangelie zichtbaar te maken door op een vernieuwde wijze te gaan leven. De komende Veertigdagentijd is immers een tijd van bekering en levensvernieuwing. Een tijd van verzoening ook. God keert zich in Christus tot ons; wij worden uitgenodigd ons tot Hen te keren. Wij zijn geroepen om onze relatie met God, met elkaar en onszelf opnieuw te verdiepen. Christus geeft ons in het Evangelie van Aswoensdag concrete aanwijzingen hoe wij dat in het vat kunnen gieten.

Overvloedige gerechtigheid

Het Evangelie van Aswoensdag vormt een deel van de Bergrede van Jezus. Als een nieuwe Mozes geeft hij in deze rede in zekere zin de grondwet van het Koninkrijk dat God wil realiseren. En dan gaat het om overvloedige gerechtigheid. Een gerechtigheid die groter moet zijn dan die van Schriftgeleerden en Farizeeën. Of zoals een theoloog wel eens gezegd heeft: het gaat om meer dan het gewone. Vandaag wordt die gerechtigheid op drievoudige wijze uitgewerkt. Het gaat om aalmoezen geven, om gebed en vasten.

Het goede doen

Het geven van aalmoezen, kunnen wij actualiseren met woorden als naastenliefde, gerechtigheid en solidariteit. Israël denkt in termen van het verbond. God heeft met zijn geliefde volk Israël een verbond gesloten. En dat betekent dat er binnen het verbondsvolk gerechtigheid moet heersen. Dit bijbels pathos voor gerechtigheid heeft onze samenleving gestempeld. Maar tegelijkertijd is er levensgroot het gevaar van onverschilligheid. Paus Franciscus waarschuwt regelmatig tegen deze verleiding en vraagt ons om alert te zijn als het gaat om de zorgen en noden van onze naasten. Worden wij echt geraakt door de ellende van de armen in onze wereld? Door de nood van miljoenen vluchtelingen? Door de zorgen van de daklozen, vaak vlakbij in onze omgeving? Door de eenzaamheid van niet weinig alleenstaanden? Wij krijgen vanaf vandaag 40 dagen om ons bewust te worden dat wij geroepen zijn tot verbondenheid met de kleinen en kwetsbaren van deze wereld. In kracht van de Heilige Geest kunnen wij ons oefenen in solidariteit waarbij de linkerhand niet hoeft te weten wat de rechterhand doet.

Mensen van gebed

Christus spreekt niet alleen over een horizontale gerechtigheid ten opzichte van onze naasten.

Maar ook over een verticale gerechtigheid. Hij spreekt over het gebed. Jezus zelf is bij uitstek een bidder. Wij kunnen zeggen dat het gebed het leven van Christus heeft gedragen. Steeds weer lezen wij in het Nieuwe Testament dat Jezus tijd vrij maakt voor het gesprek met God die Hij zijn Vader noemt. Hij bidt vaak in de vrije natuur maar ook in de synagogen van het joodse land en bij gelegenheid van de feesten van Israël is Hij in de grote Tempel van Jeruzalem. De komende Veertigdagen kunnen wij gebruiken om onze band met God biddend te verdiepen.

Persoonlijke matiging

Christus spreekt niet alleen over aalmoezen en gebed maar noemt nog een derde dimensie van de gerechtigheid: het vasten. In de Bijbelse spiritualiteit is dat een belangrijk element. In het Evangelie horen wij dat ook onze Heer perioden van vasten heeft gekend. In het recente verleden zijn heel veel vormen van vasten in snel tempo verdwenen. Tegelijk zie ik de laatste jaren bij steeds meer christenen, zowel rooms-katholiek als protestant, het verlangen om deze Veertigdagentijd ook een echte vastentijd te laten zijn. Zij zoeken én vinden nieuwe vormen om het vasten inhoud te geven. Zo kunnen mensen zichzelf leegmaken zodat er meer ruimte komt voor de overdenking van de werkelijk belangrijke vragen van het bestaan. Wat is de zin van mijn leven? Waar ben ik mee bezig? Wat zijn de prioriteiten in mijn bestaan? Dien ik met al mijn slaven en sloven werkelijk de Heer en de ander of draait alles rond mijn eigen *dikke ik*?

Op weg naar Pasen

Wij leven in bijzondere tijden. Koning Winter heeft toegeslagen met een flinke pak sneeuw en stevige vorst in de nacht. Voor met name kinderen en schaatsers een reden tot plezier. Zo kunnen wij in een witte wereld de coronapandemie even op de achtergrond schuiven. Maar helaas is de verwachting dat de crisis ons langer in de greep zal houden dan tot recent werd verwacht. Nieuwe varianten van het virus zorgen voor extra besmettingen en het vaccinatieprogramma heeft om verschillende redenen vertraging opgelopen. Het gevolg is dat de vrijheidsbeperkingen langer duren. De hoop op versoepelingen van de maatregelen is voorlopig vervlogen. En dat valt de meeste van ons steeds zwaarder. Eenzame mensen voelen zich nog eenzamer. En gezinnen met kinderen hebben vaak te maken met extra zorgen en onderlinge spanningen. Juist nu worden wij opgeroepen om moed te houden. Maar dat is vaak gemakkelijker gezegd dan gedaan. Christenen leven met een wenkend perspectief. Niet een onzichtbaar virus regeert de wereld maar onze God. Hij is immers de Heer van de werkelijkheid. Onze relatie met Hem kan ons hopelijk veerkracht geven. In deze tijd worden de dagen weer langer. De lente komt nabij. Meer licht en minder duisternis in de natuur. Laten wij hopen dat er spoedig ook meer licht mag komen in onze samenleving en ons eigen bestaan. Wij snakken allemaal naar meer vrijheid en een meer ontspannen leven. In de komende weken, op weg naar het opstandingsfeest van Christus, kunnen wij onze band met God, met onze naasten en onszelf opnieuw verdiepen en versterken. Drievoudige gerechtigheid realiseren als uitdaging voor de komende Veertigdagentijd. Ik wens u oprecht veel inspiratie en veerkracht. Ook om anderen bij te staan. Juist nu moeten wij allen die in somberheid dreigen weg te zinken, niet in de steek laten maar juist een hart onder de riem steken. Pasen betekent nieuw en ander leven voor Christus. Het Paasfeest geeft hopelijk aan ieder van ons uitzicht op nieuw en bevrijd leven voor Gods aangezicht.

Mgr. dr. Gerard de Korte